

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Roman Štěpař

Název práce: Jak se podařila navrhovaná změna drogové politiky Barackem Obamou

Oponovala: Mgr. Kristýna Divišová

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce Romana Štěpaře se zabývá protidrogovou politikou administrativy prezidenta Baracka Obamy. Cílem autora je zhodnotit, „jak se podařilo (...) tuto změnu drogové politiky prosadit“ a „zda tato změna přinesla očekávané výsledky.“ Autor přitom pracuje s hypotézou, že se změny prosadit podařilo, ale ty nicméně nevedly k vyřešení drogové problematiky jako takové.

Práce je rozdělena do tří kapitol. V první kapitole autor seznamuje s cíli, které si prezident Obama v oblasti protidrogové politiky kladl, a uvádí některá fakta ilustrující rozsah problému v USA. Autor uvádí, že jako hlavní problém byla stanovena poptávka po drogách v zemi, ale i produkce některých návykových látek na území Spojených států. Nakonec uvádí, jaké byly konkrétní cíle administrativy, ať už šlo o snížení míry užívání drog nebo konkrétních následků užívání jako např. snížení počtu úmrtí nebo onemocnění atd.

Druhá kapitola už se zabývá konkrétně tím, jaká opatření měla pomoci naplnit deklarované cíle. První část se věnuje prevenci na úrovni komunit, která je podle autora nejefektivnějším řešením problémů spojených s užíváním drog. Kapitola se dále zabývá oblastí zdravotnictví, ve které měl být nově kladen větší důraz na léčbu závislosti v její rané fázi. Důležité bylo podle autora začít chápat drogovou závislost jako onemocnění, které se má a dá léčit. V další části druhé kapitoly se autor věnuje vazbě drogové závislosti na trestnou činnost. Zbytek kapitoly se potom dívá na druhou stranu problematiky, produkci drog a obchodování s nimi (na území USA i v zahraničí).

Třetí, závěrečná kapitola představuje těžiště práce, protože se v oblastech vytyčených v předchozí kapitole pokouší zhodnotit, jak se Obamově administrativě vedlo. Autor celkově dochází k tomu, že na úrovni administrativou podpořených komunit opravdu během Obamova působení v úřadu kleslo užívání drog. Naopak např. počet drogově závislých Američanů, kteří se léčí, však podle autora výraznější vzestup nezaznamenal, často i z toho důvodu, že si léčbu nemohli dovolit. Na závěr autor shrnuje, že z 13 Obamovou administrativou deklarovaných cílů se podařilo naplnit pouze tři, a výsledky snah Obamovy administrativy jsou tak podle autora spíše smíšené.

V samotném závěru práce autor shrnuje, že se sice Obamově administrativě podařilo změnit směr protidrogové politiky, ale problém podle něj nadále existuje ve své původní velikosti.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma drogové problematiky a jejího řešení je dlouhodobě předmětem akademické i politické debaty v USA. Vzhledem k tomu, že Obamova administrativa se přístup k řešení této problematiky otevřeně snažila transformovat, je autorův cíl zhodnocení úspěšnosti této politiky rozhodně relevantní. Práce je logicky členěná do kapitol, které se zabývají problémy, jejich řešením a nakonec vyhodnocením jejich úspěšnosti. Zpracování práce má však řadu nedostatků, které podle mě nevedou k naplnění výzkumného cíle.

Není např. jasné, proč chce autor hodnotit úspěšnost politiky pomocí kvalitativní komparace zpráv protidrogových agentur, přičemž argumentuje, že je zvolil z toho důvodu, že z nich „čerpá i prezident“ při formulaci svých politik. To však neříká nic o tom, proč toto mělo jakoukoliv vypovídající hodnotu o naplnění deklarovaných cílů.

Autorovi se do určité míry daří zodpovědět výzkumnou otázku pomocí statistik právě ze zpráv výše zmíněných agentur, avšak hodnocení úspěchů Obamovy politiky téměř výhradně na základě vládních zdrojů není dostačující. Autor uvádí celou řadu programů z oblasti veřejného zdraví, které byly vládou podpořeny a financovány, nijak však neukazuje, jestli došlo také k odpovídajícímu odlivu zdrojů vynaložených na oblast

represe, což by ukazovalo na širší změnu v přístupu k drogové problematice. Ani autorovo závěrečné zhodnocení není příliš přesvědčivým vyhodnocením jeho výzkumné otázky, když na jednu stranu píše, že se podařilo změnit směr drogové politiky, ale na druhou stranu politiku samotnou jako úspěšnou nevyhodnocuje.

Práci chybí detailnější uvedení do problematiky – autor např. uvádí, že se Obamova politika snažila drogovou problematiku posunout do roviny veřejného zdraví místo přespřílišného důrazu na trestněprávní aspekty, nikde však oba přístupy podrobněji neporovnává a nevysvětluje, proč je podle něj nebo odborníků na danou problematiku prvně uvedený přístup správnější. Naprosto také chybí alespoň základní přehled toho, jak se k problematice stavěly předchozí administrativy a v čem je tedy Obamův přístup inovativní.

Z teoretického hlediska by práci prospělo, kdyby autor na úvod vymezil, co všechno do protidrogové politiky spadá a jaká je za tím logika (např. legální x nelegální látky, co je podle autora nejzávažnější problém a proč).

Práce se v příliš velké míře spoléhá na primární zdroje – agenturní zprávy, a neobsahuje v podstatě žádnou sekundární literaturu a jen minimum zdrojů mimo oblast veřejné správy.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po formální stránce je nejslabší stránkou stylistika – objevuje se celá řada stylisticky neobratných vět nebo vět s překlady a špatně vyskloňovanými slovy, které výrazně ztěžují porozumění textu (např. na str. 6 „snížení počtu úmrtí vyvolanými drogami“ nebo „posílení komunitních snah po nápravě“), a vět, na jejichž skladbě a slovní zásobě je příliš znát překlad z anglického originálu (např. na str. 7 „zabránit startu užívání drog“ nebo „Obamova administrativa chce, aby systém zdravotní péče a veřejného zdraví byl povzbuzován a podporován v zaujetí více integrální roli ve snižování užívání drog a následkům jejich požití prostřednictvím prevence.“). Na některých místech chybí citace, např. u parafráze Obamy na str. 4 nebo 5. V citacích se vyskytují další chyby drobnějšího charakteru, např. na str. 9 („Ibiden, strana 50-53). Ostatní formální náležitosti práce jsou v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Přes relevantní výběr tématu se autorovi nepodařilo dostatečně zodpovědět výzkumnou otázku, kdy na jedné straně mluví o úspěšné změně v drogové politice, ale nevysvětluje už, proč podle něj nepřinesla i výraznější zlepšení situace v této oblasti. Práce je navíc přespříliš postavená na parafrázích oficiálních vládních zpráv bez větší ambice oficiální informace vyvážit i z jiných zdrojů. Práce je nedostačující i po formální stránce, stylisticky neobratné věty ztěžují porozumění textu, ve kterém se navíc vyskytuje spousta gramatických chyb a nedostatečně přeložených výrazů z angličtiny.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jak by autor vysvětlil rozpor v závěru práce mezi úspěšnou změnou ve směřování protidrogové politiky a neúspěchem politiky jako takové?

V čem spatřuje autor příčiny neúspěchu Obamovy politiky?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit známku **dobře** v případě dovysvětlení relevance závěrů práce.

Datum: 4. 6. 2017

Podpis: Kristýna Divišová